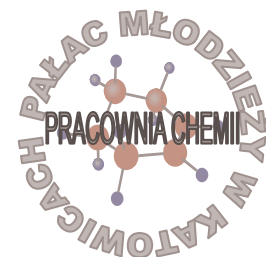
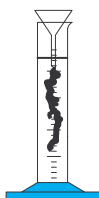

MŁODY CHEMIK

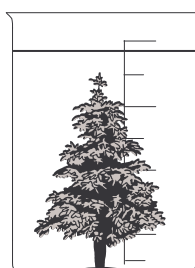
II etap

I. DOŚWIADCZENIE – „Żółta smuga”

Duży cylinder miarowy wypełniono roztworem jodku potasu. Następnie przez lejek wlało niewielką ilość roztworu azotanu (V) ołowiu (II). W cylindrze pojawiła się smuga żółtego osadu, który po chwili opadł na dno.

Polecenie:

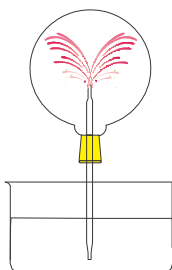
Zapisz w formie cząsteczkowej i jonowej równanie powyższej reakcji.

II. DOŚWIADCZENIE – Drzewko w zlewce”

Miedziany drut pocięto na kawałki i uformowano z niego choinkę. Drzewko umieszczono w roztworze azotanu (V) srebra. Po kilku dniach na końcach „gałązek” pojawiły się błyszczące, metaliczne igielki, a roztwór przybrał barwę jasnoniebieską.

Polecenie:

- Wyjaśnij zaobserwowane zjawisko. Zapisz odpowiednie równanie reakcji.
- Czym można wytłumaczyć fakt, iż metalowe igielki pojawiły się tylko na końcach drutu?

III. DOŚWIADCZENIE – „Fontanna”

Kolbę okrągłodenną odwróconą do góry dnem wypełniono amoniakiem i zatknięto korkiem z umieszczoną w nim szklaną rurką. Po zanurzeniu końca rurki w krystalizatorze wypełnionym wodą z kilkoma kroplami fenoloftaleiny nastąpiło gwałtowne zassanie cieczy i w kolbie utworzyła się „fontanna” różowej barwy.

Polecenie:

- Wyjaśnij dlaczego kolba w której zbierany był amoniak odwrócona była do góry dnem.
- Jak można wyjaśnić wytworzenie się w kolbie „fontanny”?
- Dlaczego wytworzona „fontanna” zabarwiona była na różowo?

IV. OBLICZENIA

zad.1. 6 gramów wodorotlenku sodu zanieczyszczonego chlorkiem sodu i siarczanem (VI) sodu rozpuszczono w wodzie uzyskując roztwór o objętości 1 dm³. Z tak przygotowanego roztworu pobrano dwie próbki – każdą o objętości 50 cm³. Na zobojętnienie pierwszej próbki zużyto 10 cm³ roztworu kwasu solnego o stężeniu 0,5 mol/dm³. Do drugiej próbki dodano nadmiar roztworu chlorku baru, uzyskując 0,11 g osadu.

Polecenie:

- oblicz stężenie molowe NaOH w wyjściowym roztworze
- oblicz jaka była procentowa zawartość chlorku sodu w 6 gramowej odważce.

zad.2. 85 gramów chlorku sodu rozpuszczono w 300 cm³ wody i otrzymano roztwór o gęstości $d=1,18 \text{ g/cm}^3$. Oblicz stężenie molowe roztworu.

zad.3. W wodzie pitnej wykryto ślady substancji o odrażającym smaku i zapachu. W rezultacie analizy ustalono, że jest to pochodna fenolu o składzie: C-56,1%, H-3,9%, O-12,4%, Cl-27,6%. Ustal wzór sumaryczny tego związku, wiedząc, że jego masa cząsteczkowa wynosi 128,5 u.

V. KRZYŻÓWKA „ORGANICZNA”

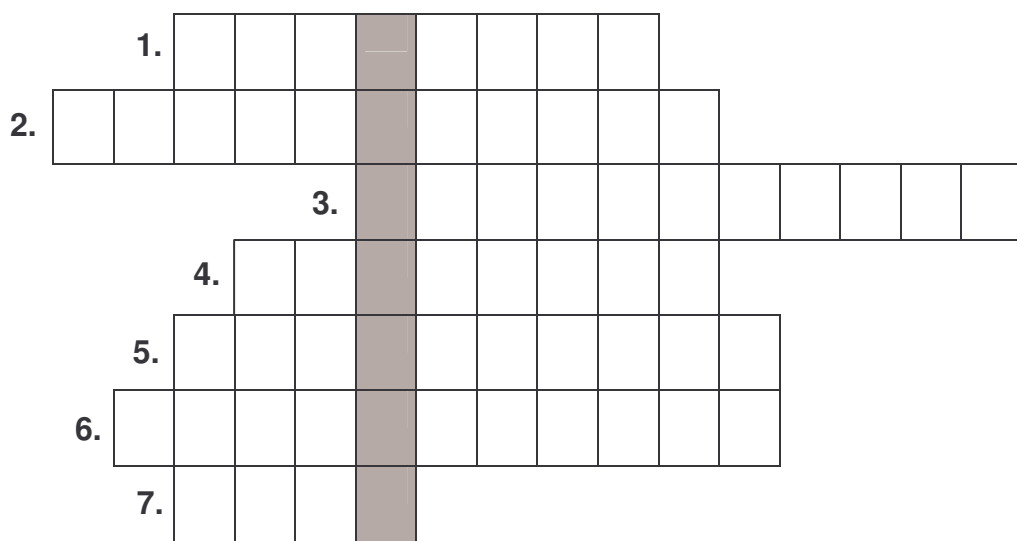
Rozwiąż krzyżówkę – litery z oznaczonych pól utworzą hasło – wyjaśnij co ono oznacza.

- Polisacharyd (tzw. błonnik), będący głównym składnikiem roślinnych ścian komórkowych; jest cukrem którego nie trawi organizm ludzki.

- Proces, który można zilustrować równaniem reakcji:

- Proces „ścinania się” białka pod wpływem np. soli metali ciężkich, alkoholi lub podwyższonej temperatury.
- Związek organiczny powstający w wyniku reakcji karbidu z wodą.
- Proces polegający na „rozbijaniu” dużych cząsteczek węglowodorów na mniejsze, wykorzystywany głównie do otrzymywania lekkich frakcji z ciężkich i mało – wartościowych destylatów ropy naftowej.
- Toluen, ksylen i benzen to węglowodory .....
- Inna nazwa etylenu.

VI. CHEMOGRAF

Ustal wzory (lub symbole) substancji A, B, C, D, E, F, G, H, I.

A

+

↓

+

↓

G

+

B

+

D

↓

I

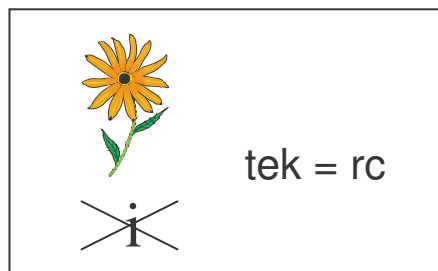
+

E

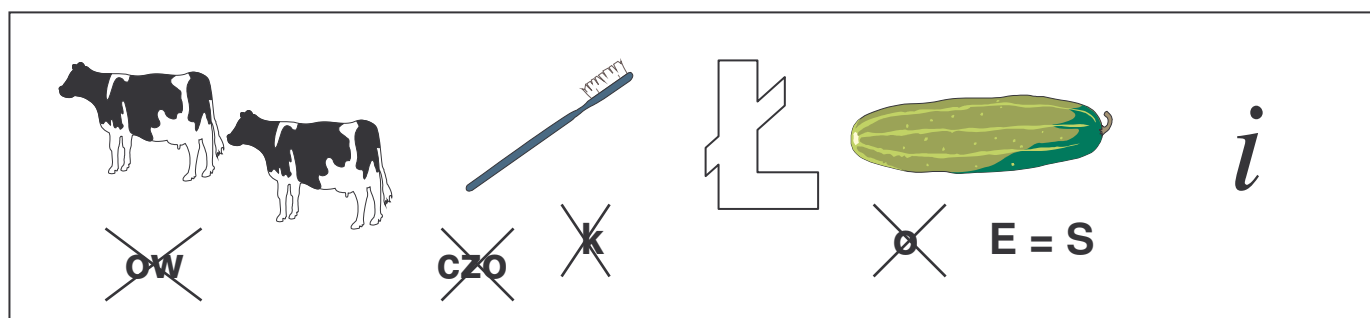
VII. REBUSY

Uzupełnij zdania rozwiązując rebusy.

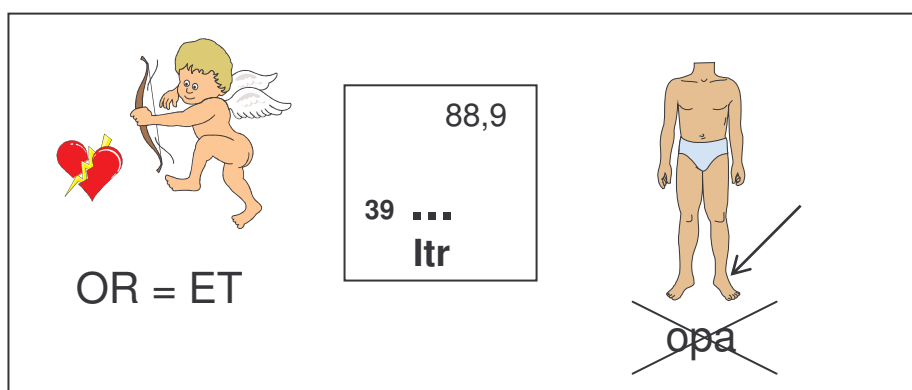
Jednym z najbardziej rozpowszechnionych w przyrodzie minerałów jest

Jego bezbarwna odmiana to

Odmiana fioletowa nosi nazwę

a zielona to

